

Forfatter: Topsøe, Vilhelm

Titel: Udrag fra Udvalgte Skrifter

Citation: Topsøe, Vilhelm: "Udvalgte Skrifter", i Topsøe, Vilhelm: *Udvalgte Skrifter*, 1923, s. 421.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-topsoe02-shoot-idm140498673063088/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte Skrifter

I LÆ

- Affattelsestid:* I sin oprindelige Skikkelse stammer Novellen fra Sommeren 1876 (en Renskrift — Collin Nr. 965—6 er dateret $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{6}$ 76). Den indeholdt da — foruden en senere forkastet Indledning, der minder om Jernbanekapitlerne i »Nutidsbilledene« — kun selve Postmesterfrøkenens Fødselsdag og Ildbrandshistorien [indtil nærværende Udgaves S. 181, L. 33]; derefter fulgte en ganske kort, rent idyllisk Slutning. Først ved en senere Omarbejdelse, for hvilken det nøjagtige Tidspunkt ikke kendes, kommer Novellens nuværende anden Del og dermed dens Grundidé, dens »Nemesis-tanke«, til. Samtidig ændres Titlen — sikkert under Indflydelse af Fællestittlen »Fra Studiebogen« — fra »I Læ« til »Stilleben«. — *Udkom* i »Fra Studiebogen« [Saml. Anm. til »Daphne«] I—3. Opl. S. 115—220; genoptrykt i »Samlede Fortællinger« II, S. 407—502 (1891). Side 150 L. 25: *men han var bleven* — B: *han var imidlertid bleven*. Side 151 L. 15: *særligt* — B: *udpræget*. Side 156 L. 5: *omklædes* — Saaledes Saml. Fort.; A: *omklæder*. — L. 9: *hende* — Udgaar i B. Side 158 L. 3: *men* — B: *og*. Side 159 L. 18: *hende selv* — B: *hun selv*. — L. 27: *med den Følelse* — B: *med en Følelse af*. Side 165 L. 23: *en Flaske Portvin* — B og Ms.: *en Flaske lokal Portvin*. Side 168 L. 31: *brændes derinde* — B: *brændes inde*. Side 174 L. 20 (og Side 178 L. 14): *Hr. Oluf* — Saaledes B; A: *Hr. Peter* (dette var Heltens Navn i den oprindelige Novelle). Side 176 L. 33: *søgte han* — Udgaar i B. Side 180 L. 2: *og saa* — Udgaar i B. Side 185 L. 7: *faa i en eller anden lille Søg en Haandsrækning* — B: *faa en Haandsrækning i o. s. v.* Side 188 L. 38: *efter at han havde aflagt* — B: *efter at have aflagt*. Side 190 L. 9: *borivendt Ansigt* — Saaledes B, Ordene mangler i A. Sætterfejlf? Side 191 L. 33: *Den første Del* — Saaledes B; A: *Den første Ret*. Skrivefejlf? Side 194 L. 21: *yderlig* — B: *yderligere*. Side 201 L. 31—32: *Piquet* — Saaledes B; Rettelse for Originalens *Tarok*, paa hvilket Spil Bemærkningen, at det »kræver kun to Personer«, ikke passer (det fordrer tre). Side 205 L. 6—7: *Forbindelsen mellem dem* — A og B har: *mellem denne*, Saml. Fort. med denne.

SLAGNE FOLK

Affattelsestid: Romanbrudstykket foreligger kun i en Opskrift, dateret 1. Oktober 1880—28. Maj (1881); det bærer helt igennem tydeligt Præg af at være et Førstedkast, som en senere Gennemarbejdelse har været forbeholdt (mange stilistiske Haardheder, ulige Udarbejdelse af Fortællingens forskellige Afsnit, indre Modsigelser i Handlingen, Usikkerhed i Navnegivningen). *Udøvet* citer Forf.s Død af P. Hansen, først i »Illustreret Tidende«, 1882, Nr. 1175—1183 (9/—10/ 82), derpaa samme Aar i Bøgforn (med Portrætvignet af Hans Tegner) — aabenbart et Privattryk. Genoptrykt i »Samlede Fortællinger« III, S. 343—516 (1891); et Særtryk heraf udkom Aaret